СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

РІК LVII. Ч. 263. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ПЯТНИЦЯ, 11-го ЛИСТОПАДА 1949. — No. 263. JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, NOVEMBER 11, 1949. VOL. LVII.

ТРИ ЦЕНТИ в Злуч. Держ. Америки ПЯТЬ ЦЕНТІВ Закордоном — Тел. „Свободи": BErgen 4-0807 / 4-0237 — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 — THREE CENTS in the U. S. of America FIVE CENTS Elsewhere

ЛУЇС СТРИМУЄ СТРАЙК ВУГЛЕКОПІВ

Вашингтон, 9 листопада. — Голова юнії вуглекопів, Джан Л. Луїс, заскочив цілу країну новою несподіванкою, коли видав страйкуючим членам юнії наказ, повернутися негайно до праці. Наказ відноситься до 385,000 осіб. Вони мають працювати до 30 листопада, а опісля, як каже Луїс, знову вийдуть на страйк, якщо до того часу власники не згодяться на його умови контракту. Перерву в страйку заряджено на те, щоб приподобатися публиці, як твердить голова юнії.

В часі, коли майнери вертаються до своїх шахт, інтересовані в страйку сторони збираються на нараду у Вашингтоні в четвер 10 листопада на зазив федерального посередника, Сіруса С. Чінґа. Цілей нарад не проголошено наперед.

У столиці запанувало здивування з приводу наглої зміни тактики Луїса. Власники думають, що Луїс чується приневоленим покінчити 52-денний страйк тому, що між робітниками панує невдоволля.

ЗАМІТНА ПОРАЗКА КОМУНІСТА В НЮ ЙОРКУ.

Ирл Бравн, ніґерський письменник, який вийшов при виборах радним міста, дістав три рази стільки голосів, що теперішній член ради, комуніст Бенджамин Дейвис. Перемога Бравна замітна цим, що перед виборами появилися в його виборчій окрузі на Бронксі цілі хмари комуністичних агітаторів з цілої Америки. Кажуть, що агітаторів було більше ніж виборців. Бравн дістав при голосуванні 63,030 голосів, а Дейвис 21,962 голосів. Це був останній комуніст у Злучених Державах, який справував якийсь уряд. Кажуть, що на його вибір дали комуністи $100,-000. Віто Маркантоніо, який йде по комуністичній лінії, не признається до комунізму.

ЮНАЙТЕД СТЕЙТС СТІЛ ПЕРЕГОВОРЮЄ З ЮНІЄЮ

Пітсбурґ. — Найбільше підприємство продукції сталі, Юнайтед Стейтс Стіл Корпорейшен, назначило переговори з представниками сталевої юнії, яка веде страйк. Інше велике підприємство, Йонґставн Шіт енд Тюб Компані, підписало новий контракт зі страйкуючими робітниками на умовах, подиктованих юнією. Є це шоста компанія, що згодилася признати домагання юнії й покінчити страйк на умовах, які виробила компанія Бетлегем Стіл.

ПІДГОТОВА ДО ЗЛУКИ РОБІТНИЧИХ ФЕДЕРАЦІЙ.

Ню Йорк. — Провідники Американської Федерації Праці й Конґресу Індустріяльних Орґанізацій в Ню Йорку почали підготову до створення постійного комітету для переведення злуки обох організацій. Такий плян складено за підтримкою нововибраного сенатора Герберта Г. Лімена й посадника Вилієма О'Двайера. Упродовж найближчого місяця зійдеться комітет ініціятиви, щоб довести до скликання екзекутивних рад обох організацій. Після складення плянів злуки має бути складена політична програма в порозумінні з Демократичною партією. Досі на перешкоді створення однієї політичної групи з робітничих організацій стояла незгода між обома федераціями та участь у них великого числа комуністів.

КОНГРЕСМЕН ШЕЛІ ВИБРАНИЙ У КАЛІФОРНІЇ.

Сан Франсиско. — Демократи віднесли ще одну перемогу, вибираючи до конгресу Джана Ф. Шелі, голову Каліфорнійської Федерації Праці. Його противник, республиканець Лойд Дж. Косґров, дістав 52,000, а Шелі 78,000 голосів. — При голосуванні вирішено теж стейтовий закон про старечу пенсію, який заощадить стейтові $65,000,000 річно. Новий плян передбачує пенсію по скінченім 65 році життя замість 63, як це признає теперішній закон.

ХОЧУТЬ ЛІКВІДУВАТИ КООПЕРАТИВНІ ФАРМИ.

Ню Йорк. — Кооперативна Агенція протестанських місій, яка існує під назвою Красвий Переселенчий Комітет проголосила резолюцію, щоб давниша Адміністрація Забезпеки Фарм („Фарм Секюриті Адміністрейшен") зліквідувала табори праці й передала їх радше аґенціям, які займаються розбудовою домів, замість передавати їх у приватні руки.

УРЯДОВА КОМІСІЯ ПРОТИ АКТУ В СПРАВІ ДІ ПІ.

Вашингтон. — „Теперішній Акт про Ді Пі є „надто складний, несправедливий і дискримінаційний" — написала Комісія Переміщених Осіб у другому піврічному звіті до президента Трумана. Комісія теж домагається зміни цього закону на те, щоб можна було привезти до Злучених Держав повних 205,000 імігрантів зі скитальцями до 30 червня 1950 р. Відповідні поправки до закону перейшли в палаті репрезентантів ще в червні б. р., а сенат має над ними застановитися 25 січня 1950 р. Комісія звідомляє президента, що до 31 жовтня допущено до Злучених Держав тільки 100,493 імігрантів. Комісія відповіла теж на критику, наче б то до Злучених Держав серед імігрантів перепачковувано комуністів. Вона каже, що до звичайних засторог в іміграційнім законі додано ще сім нових, щоб можна було вимінути такі помилки. Між іншим контррозвідка при американській армії веде всякі можливі допити в додатку до 21 різнородних інших допитів, через які переходять скитальці перед виїздом до Америки. Крім того Федеральне Бюро Інвестиґацій розглядає кожного іміґранта, який приїздить зі скитальцями.

СТАСЕН ЗА ПЕРЕБУДОВУ РЕСПУБЛИКАНСЬКОЇ ПАРТІЇ.

Вашингтон. — Гарольд Е. Стассен, колишній аспірант на становище президента від Республиканської партії, а тепер президент університету Пенсилвенія, признав, що Республиканська партія найшлася у лихім положенні, бо вже двічі програла при виборах. Він твердить, що його партія потребує справжньої перебудови, щоб відзискати свої впливи серед населення.

ПРЕЗИДЕНТ СИЛЬНІШИЙ У КОНҐРЕСІ ВНАСЛІДОК ВИБОРІВ

Вашингтон, 9 листопада. — Після призбирання вістей з виборчого терену панує переконання, що становище президента Трумана в конгресі буде сильніше ніж було в попереднім періоді. Це відноситься особливо до його Справедливого Розподілу, на скільки йдеться про внутрішню американську політику. У закордонній політиці, головно в приноровленні Четвертої Точки інавгураційної промови, він теж буде мати більшу підтримку.

Після прогри сенатора Джана Фостера Доллеса вирінули сумніви, чи його впливи в закордонних справах будуть дальше втримані. Він досі був посередником між республиканцями й урядом на скільки йшлося про втримання одноцільного фронту закордоном. Президент назначував його на важливі становища, як ось на делегата в Обєднаних Державах, а теж і до різних міжнародних комісій. Підчас передвиборчої агітації сен. Доллес мішав критику закордонної політики з внутрішньою і це підірвало його впливи в адміністрації. З цієї причини назріває думка, щоб Доллеса не назначувати дальше на високі становища, які причиняються до зросту його особистих впливів понад партійну силу.

КОЛЬОМБІЯ ЗАВОДИТЬ ВОЄННИЙ СТАН

Боґота, у республиці Кольомбія. — Консервативний уряд проголосив стан облоги в цілій країні, щоб приборкати пристрасті, які розгорілися між Консервативною й Ліберальною партіями з нагоди передвиборчої агітації. Щодня трапляються випадки вбивств і тому треба висилати раз-у-раз військо в околиці, де вибухає метушня. Зогляду на такий стан вибори назначені на 27 листопада, можуть бути відложені.

УКРАЇНСЬКІ СКИТАЛЬЦІ В ҐОЯЗ, У БРАЗИЛІЇ

Прудентополіс, Бразилія. — Наші перші поселенці в Ґояз прибули туди в числі 35 осіб. За ними поїхали туди дальші транспорти і тепер можна нараховати 180 осіб у тому штаті. Вони поселилися в околиці столиці в проміні 100-150 кілометрів.. Це переважно хлібороби, що примістилися в приватних фазендах на таких умовах: даром хата і кусок землі на час контракту (від 6 місяців до 3 років), 600 круйзерів у місяць і половина з плодів праці у фазенді. Серед них можна рідше зустрінути техників і фахівців. Є теж кількох інтеліґентів, та, на жаль, не всі вони свідомі. Клімат є доволі добрий, люди хвалять собі і досі ніхто не занедужав на якусь підтропічну недугу. — („Праця").

ДВА УКРАЇНЦІ В МІСЬКІЙ РАДІ В ВИНИПЕГУ

Винипеґ. — У міських виборах у Винипеґу, що відбулися 26 жовтня, вибрано в третій варді Слава Ребчука до міської ради, і А. Загарійчука до шкільної ради. Обидва є кандидатами українського походження й мали підтримку Міського Виборчого Комітету й Товариства Винипеґських Поштовців. Ребчук вибраний олдерменом перший раз, а Загарійчук засідає в шкільній раді кілька років. („Український Голос").

ЗДА І БРИТАНІЯ ПРОТИ СОВЄТСЬКОГО ПЛЯНУ В СПРАВІ АТОМУ

Лейк Соксес, 10 листопада. Представники Злучених Держав і Британії потвердили вчора свою рішучу опозицію щодо совєтського пляну заборони атомової бомби, без рівночасної дійсної міжнародної контролі цеї зброї. Всі дотеперішні совєтські пляни і пропозиції на цю тему є виразним саботажем американсько-британських зусиль не допустити до використання атомової енергії в деструктивних цілях, натомість звернути їх для мирного розвитку людства, що може запевнити тільки відповідна контроля. Совєти вважають, що така контроля була б порушенням суверенности поодиноких країн.

ГОСТРА ВІДПОВІДЬ П-НІ РУЗВЕЛТ НА ЗАКИДИ КРЕМЛЯ В СПРАВІ СКИТАЛЬЦІВ

МОСКВА ЗНОВУ НАДУЖИВАЄ УКРАЇНСЬКОГО ІМЕНИ ДЛЯ СВОЄЇ ПІДРИВНОЇ ПОЛІТИКИ

Лейк Соксес, 10 листопада. Завжди спокійна і зрівноважена п-ні Рузвелт вчора чи не вперше піднесла свій голос, відповідаючи на безглузді закиди і обвинувачення совєтського представника, що Америка і Британія підготовляються до війни проти Совєтського Союзу і в тій цілі використовують скитальців зі совєтських країн, вербуючи їх до півмілітарних організацій. Для цих своїх закидів Москва вважала цим разом за відповідне використати свого комуністичного слугу з України, Івана П. Демченка, „українського представника" в Соціяльному Комітеті Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй. Демченко, повторюючи механічно відомі вже совєтські наклепи на скитальців, обвинувачував Злучені Держави, Британію і Францію, що вони в таборах скитальців дають захист квіслінґам і воєнним злочинцям, не допускають до поворотку воєнних втікачів до своїх країн, натомість рекрутують їх до каторжних робіт в інших країнах і до пів-військових організацій, в своїй підготові імперіялістичної війни проти Совєтського Союзу. П-ні Рузвелт, яка не думала раніше виступати на цьому засіданні, відповіла Демченкові піднесеним голосом, що якщо вже є де підготова та підбурювання до війни, то це насамперед в Совєтському Союзі. Одним з численних доказів цього може послужити хочби і цей безглуздий виступ Демченка.

ПРИВОЗЯТЬ 36 „БІЛОҐВАРДИЦІВ" З ІРАНУ

Ню Йорк. — Сім російських родин, яких члени наставлені вороже до комуністичного режиму, приїхали літаком до міжнародного порту Айдлвайлд з Теґерану, столиці Ірану. Вони поїдуть на поселення до Каліфорнії. Люба Горбенко, яка знає англійську мову, каже, що повітряна подорож з Осло у Скандинавії, коштувала їх $16,440. Ціла група нараховує 36 осіб. Вони походять з Ростова над Доном. Найбільшою родиною між ними є рідня Петра Коновалова, складена з 12 осіб.

СОВЄТИ ПРИВЕРТАЮТЬ ПОВНІ ПРАВА НАЦІСТАМ

Берлін, 10. листопада.—„Народна Палата" маріонеткової совєтської „демократичної республіки" в Східній Німеччині ухвалила вчора привернути всі громадянські права бувшим націстам та гітлерівським офіцерам. При цій нагоді комуністичний заступник „премієра" зокрема підносив великі заслуги націстів в будові східно-німецької совєтської держави. Новий закон дозволяє бувшим старшинам гітлерівської армії на участь в „публичній службі" і з цього робиться висновок про недалеке збільшення цими офіцерами совєтської „народної поліції". В західних колах коментується цей останній крок Совєтів як намагання не тільки використати вповні для своїх цілей нацистичну партійну і військову машину в самій совєтській зоні, але й здобути собі прихильність та евентуально створити собі нацистичну п'яту колону в західних зонах, де права бувших активних націстів є відповідно обмежені.

УКРАЇНКА ВИБРАНА РАДНОЮ МІСТА ДІТРОЙТУ

МАРУСЯ БЕК ПЕРШОЮ ЖІНКОЮ В МІСЬКІЙ РАДІ.

Дітройт, 10. листопада. — Відома зі своєї активности в місцевій українській громаді адвокатка Маруся Бек була вибрана в останніх виборах радною міста Дітройту на дворічну каденцію. До виборів ставало 18 кандидатів і з них вибрано 9-тьох, Марусю Бек як шосту з черги. Вона одержала 219,546 голосів. В цих самих виборах мейором Дітройту вибрано Альберта Е. Кобо. Перемога Марусі Бек, що буде першою жінкою в міській раді Дітройту в історії цього міста, є теж великою перемогою місцевої української громади, що щиро піддержувала цю кандидатуру та не в малій мірі причинилася до її перемоги.

ЗАХІДНІ МІНІСТРИ ПОГОДЖУЮТЬСЯ НА УЧАСТЬ НІМЕЧЧИНИ В РАДІ ЕВРОПИ

МІНІСТРИ КРАЇН БЕНЕЛЮ ВІЗЬМУТЬ УЧАСТЬ В КОНФЕРЕНЦІЇ "ТРЬОХ ВЕЛИКИХ".

Париж, 10 листопада. — Вчора тут почалася конференція закордонних міністрів трьох західних великодержав: державного секретаря ЗДА Діна Ачесона, секретаря закордонних справ Британії Ернеста Бевина та французького міністра закордонних справ, Роберта Шумана, в справі спільної дальшої західньої політики у відношенні до Німеччини. Вже на початку своїх нарад, головним предметом яких заповідалося американсько-британську програму припинення дальшої розбірки німецьких фабрик, міністри погодилися на прийняття Німеччини до створеної недавно Европейської Ради, першої інституції, що змагає до повної федерації европейських країн. Рівночасно з цим, міністри погодилися теж на прийняття до Ради включеної у французьку господарську систему провінції Саарщини, чого домагався французький міністер. Обидва рішення вимагають ще потвердження французької Асамблеї, але Шуман заповів, що його можна буде одержати. На запрошення трьох великодержавних міністрів, сьогодні вже мали б взяти участь в нарадах теж міністри країн Бенелю: Бельгії, Голандії і Люксембурґу. Стверджується, що міністри обмірковуватимуть не тільки проблеми Німеччини, але теж справи Східної Европи і Китаю. Конференція мала б закінчитися в п'ятницю. Державний секретар Ачесон задумує після конференції відвідати Німеччину та в товаристві американського високого комісаря відбути конференцію з провідниками західно-німецької республики. Ачесон зокрема інтересується можливостями німецького фактора в організації західно-европейської оборони перед совєтською агресією. Вже вчора міністри обговорювали факт призначення совєтського маршала Рокоссовського польським міністром оборони, як теж події, зв'язані зі совєтсько-югославським конфліктом.

„НАЇЗД" НІМЦІВ ЗІ СОВЄТСЬКОЇ ЗОНИ НА ЗАХІД.

Кобурґ, Німеччина, 10 листопада. — З нагоди річниці большевицької революції, совєтські власті Німеччини відкрили вчора хвилево кордон в Нойштадт і це призвело до справжнього наїзду німців зі совєтської зони в американську. Згідно з „консервативними" обчисленнями, поверх 20,000 німців зі совєтської зони кинулись до склепів і магазинів в американській зоні, викуповуючи все, що попадало під руки. Багато з тих покупців вже не вернулися до Совєтів.

ПРОПОНУЮТЬ ПРОГОЛОСИТИ ЄРУСАЛИМ СТОЛИЦЕЮ ІЗРАЇЛЯ.

Тель Авів, 10 листопада. — Тоді, як в Об'єднаних Націях та їх комісіях дебатується над проблемою інтернаціоналізації Єрусалиму, в ізраїльському парляменті внесено законопроєкт, на підставі якого це місто мало б бути проголошене столицею нової ізраїльської держави. В парляменті немає однозгідности щодо цеї пропозиції.

КОМІТЕТ О.Н. РЕКОМЕНДУЄ НЕЗАЛЕЖНІСТЬ ЛІБІЇ В 1952 РОЦІ.

Лейк Соксес, 10 листопада. — Політичний Комітет Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй ухвалив вчора резолюцію, рекомендуючи проголошення повної незалежности Лібії в 1952-му році. Рівночасно рішено вислати до тої країни окрему комісію О.Н., яка допомогла б народові приготовити відповідну конституцію. Негайно після проголошення незалежности, Лібія була б прийнята до Об'єднаних Націй. Комітет відкинув совєтську пропозицію в справі негайної незалежности Лібії. Совєтський представник при цій нагоді продовжував обвинувачувати західних аліянтів, що вони підготовляють в Лібії та інших колишніх італійських колоніях в Африці „випадову базу" для плянованої ними війни проти Совєтів.

ПРОБЛЕМИ ЕВРОПЕЙСЬКОЇ ЄДНОСТИ ПРЕДМЕТОМ ДЕБАТ ФРАНЦУЗЬКОЇ АСАМБЛЕЇ

Париж, 10 листопада. — У зв'язку з рішенням прийняти західно-німецьку республику й Саарщину до Европейської Ради, французький уряд погодився на повну дискусію Національної Асамблеї в справах европейської єдности, репрезентованої тепер головно двома інституціями: Европейською Радою Пляну Маршала та Радою Европи. Дату дебат встановлено на 22-го листопада.

ДВІ КИТАЙСЬКІ АВІЯЦІЙНІ ЛІНІЇ ПЕРЕЙШЛИ ДО ЧЕРВОНИХ.

Гонг Конг, 10 листопада. — Дві китайські лінії повітряної комунікації, зі своїм персоналом і літаками, здезертирували вчора від націоналістів до комуністів. З аеродрому в Гонґ Конґ відлетіло два дні тому 12 торговельно-транспортових літаків зі залогою та членами екзекутиви повітряних ліній, і вже вчора повідомлено про їх висадку в Пейпінґу, що править за комуністичну столицю Китаю. Комуністична агенція повідомила, що до комуністів перейшло 4,000, отже всі урядники згаданих ліній.

СОВЄТСЬКА ЗАЛІЗНИЦЯ ДО СТОЛИЦІ МОНГОЛІЇ.

Москва, 10 листопада.— Місцева партійна „Правда" повідомляє про закінчення будови окремої залізничої лінії, яка лучить Совєтський Союз безпосередньо зі столицею Монголії.

ТІТО ВИМАГАЄ СУВОРОСТИ, АЛЕ НЕ БРУТАЛЬНОСТИ.

Београд, 10 листопада. — Маршал Тіто прийняв вчора делеґацію парляментарних і державних урядників та радив їм, щоб вони в своїй службі були „суворі, що не означає бути брутальними".

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3. 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$7.00	One year	$7.00
на пів року	$3.75	Six months	$3.75
На три місяці	$2.00	Three months	$2.00
В Джерзі Сити і закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$ 5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$ 2.75
Число з понеділка (англійською Частиною):		Monday's issue (the Ukrainian Weekly English language supplement):	
На рік	$2.50	One year	$2.50
На пів року	$1.50	Six months	$1.50

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA." P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

РОСІЙСЬКО-НІМЕЦЬКА СПІЛКА

У вчорашній згадці про промову члена Політбюра, Георгія М. Маленкова, виголошену в Москві з нагоди 32-річчя Жовтневої революції, підкреслено, що промовець звернув особливу увагу на „демократичну німецьку республіку", по повстала в совєтській зоні. Ця „республіка", як казав Маленков, має тепер стати „зворотною точкою в історії Европи". Сьогодні друкуємо допис з Німеччини, який розясняє, якими то агентами буде послугуватись Кремль, щоб дістатись до найширших німецьких кол. Допис цей виглядав би, очевидно, наівним, коли б хто описав пропаганду іншого роду большевицьких агентів, але й він вказує на те, що Кремль пустив у рух велику агітаційну машину, що має перетягнути німців на російський бік. Тепер згадаємо ще за статтю, яку надіслав з Берліна до часопису „Ню Йорк Пост" його кореспондент Марквіз Чайлдс. Стаття написана перед промовою Маленкова і тому саме така знаменна.

Чайлдс згадує про довгу і завзяту боротьбу між прусаками і Росією, в якій йшло про панування над Сходом. Та тепер, каже він, є познаки, що ці тоталітаристи тайно обєднали свої сили для опанування Евразією. Росія — це величезний людський матеріял, а Німеччина — це техніка, досконалість. Це добре розуміє Сталін і тим треба собі пояснити, між іншим, його апелі до німецького націоналізму. Тим виясняється, чому визначні давні націсти займають у німецькій зоні під Совєтами визначні становища. Чайлдс згадує при цьому ще й ролю пруського маршала фон Павлюса, що попав був у совєтський полон, як і те, як то пруські юнкри помагали по першій світовій війні розбудовувати совєтську армію. Він згадує за німецьких промислових баронів, що помагали Гітлерові прийти до влади, а тепер були б раді діставати сирівці зо Сходу і збувати також свої продукти. Годі поминути тут і німецьких вчених, що відіграли величезну ролю при совєтських дослідах над атомовою енергією. Усі ці речі, пише Чайлдс, тепер цементують московсько-німецьку спілку в подібний спосіб, як її цементували в 1939 році Молотов та Сталін з Рібентропом та Гітлером. Тодішня спілка була великою несподіванкою, а навіть великим ударом для багатьох комуністів, але — як пише Чайлдс — тільки для наівних, що ще добре не знаються на політичних ходах тоталітарних режимів. Таке станеться і тепер.

Але на перешкоді совєтської спілки з пруськими мілітаристами і німецькими націстами є ще загальний німецький спротив проти східніх кордонів Німеччини, де великі простори припали по другій світовій війні Польщі, а теж і Совєтам. Це вважається на ділі одинокою серіозною перешкодою, яку одначе, як твердить Чайлдс, Кремль якось розвяже, як тільки німецько-російська коляборація буде вже цілком запевнена.

Думаємо, що ці вісті про московсько-німецьку співпрацю відповідають дійсності. Кремль знає свої недомагання, хоч горлає про свою силу. Знає теж, чим є пруський мілітаризм та як зближені до большевизму націсти. Є це політична комбінація, на яку треба демократіям завчасу звернути увагу, бо інакше треба б потім надто дорого оплачувати це переочення. Ця комбінація теж вказує, як слабим є Сталін, коли знов шукає порятунку в спілці з давними німецькими баронами, юнкрами і націстами.

Після виборів—дальша праця

„Велика перемога" — заявила пані Елінор Рузвелт в демократичній домівці у Ню Йорку після проголошення вибору демократичного сенатора Герберта Лімена у вівторок 8-го листопада вночі. „Це тільки перша рунда, а не остання; засади, за які ми боролися, наберуть сили" — сказав переможений сенатор і кандидат на поновний вибір, республиканець Джан Фостер Доллес до свого оточення в республіканській кватирі. „Ми втратили вибори, одначе не втратили битви" — сказав Віто Маркантоніо, кандидат на посадника міста Ню Йорку від прокомуністичної Американської Партії Праці. Це тільки зразки, як прилюдно виступають переможці й переможені в політичній грі.

Коли йдеться про ширшу оцінку висліду виборів, то дуже влучно зхарактеризував це президент Труман, коли сказав, що з перемогою приходить більша відповідальність для Демократичної партії. Оці слова керівника американської політики вказують на його повне зрозуміння ролі своєї партії, коли вона збільшає свої впливи на владу й силу в широких колах населення.

Під теперішню пору відповідальність керівника американської політики зросла непомірно. Назріли до вирішення не тільки вже відомі справи, але кожний день приносить свіжі питання. У такому часі президент потребує з одного боку щирих приятелів до співпраці, а з другого боку досвідчених осіб. Коли можна злучити одно й друге в одній особі, тим краще для справи. Нема сумніву, що нововибраний сенатор Герберт Лімен буде саме таким бажаним дорадником. Це здавна звісна людина, яка брала участь в національній і міжнародній праці Злучених Держав. Як колишній генеральний директор УНРРА він мав до діла з найважчими справами по цілому світі й тому може стати в пригоді президентові. Коли йдеться про вплив на населення унутрі країни, то Лімен, як колишній довголітній губернатор найбільшого щодо населення стейту, може помогти федеральному урядові у приноровлюванні різних задумів, а теж доцільно інформувати уряд про потреби населення.

Переможений республіканський кандидат і теперішній сенатор, Джан Фостер Доллес, на свій лад розуміє своє завдання. Треба признати, що підчас виборчої кампанії він відважно витягнув наверх справи, які треба було раз прилюдно обговорити. Він видвигнув поблажливість давнішого демократичного уряду зглядом комуністів. Цієї справи не можна було довше закривати, бо війна минула, шкоди із нерівної спілки Америки з Совєтами очевидні і треба було зазначити, що хвилева співпраця з большевиками підчас війни не повинна давати підстави до самообману на майбутнє. Якщо брати післявиборчий вислів Доллеса, що це „тільки перша рунда, а не остання" — то така заповідь вказує на продовжування цієї пригадки аж до повного успіху. Це вказує на ідейність людини, яка програла битву за якусь справу. Найясніше зазначив свою непосидючість Маркантоніо, який зправила йде за комуністичною вудкою. „Ми втратили вибори, одначе не втратили битви" — оце зручно підібрані слова. Коли б брати Маркантонія як ідейного кандидата якоїсь справжньої американської партії праці, то це була б знаменита заохота до витривалости в боротьбі за ідеали. Одначе, якщо оцінювати його так, яким він на ділі представляється, то можна сказати, що його завзяття варта кращої справи. Бо хоч як Маркантоніо намагає представити себе борцем за добробут робітництва, то не треба закривати факту, що цей добробут іде впарі з свободою. Коли ж з одного боку Маркантоніо виголошує високі ідеали, а з другого боку йде крок-у-крок з поневолителями, які змагають до заведення всесвітної неволі, то Маркантонієва заповідь боротьби криє в собі небезпеку. Свідомі такої небезпеки противники Маркантонія мусять продовжувати чесну працю, і то завзятішу, ніж її веде Маркантоніо, щоб не допустити до здійснення його задушевних мрій, про які він не говорить, а зате виявляє ділами.

Письменщики, які з нагоди висліду виборів критикують Демократичну партію за її спілку з малими партіями, як ось з Ліберальною партією і кажуть, що така спілка підтримує тільки слабі партії і штучно роздуває їхню вартість, можуть мати в дечому рацію. Краще мати дві великі сильні партії, які себе взаємно критикують і таким способом причиняються до поправи прилюдного життя — оце їхня думка. Одначе треба пригадати, що в великих партіях не завжди можна здисциплінувати всі індивідуальности у такій вільній країні, як ось наша Америка. Тому хочби тільки як „лихо з конечности" треба толерувати угрупування одиниць з надмірною амбіцією, щоб і їм дати спроможність впливати на вироблення громадсько-політичної думки, яка звичайно є комбінацією найрізнородніших ідей. Головне діло в тому, щоб усі працювали з переконання й з метою прислужитися народові відповідно до своїх сил.

Агенти Москви в Німеччині

(Допис з Німеччини).

Багато німецьких полонених вертаються тепер з СССР. Звичайно це люди обдерті, виснажені; розказують вони страшні речі про своє перебування в совєтському полоні.

Довідався я адресу одного бувшого полоненого і зразу пішов до нього. Здоровий мужчина, 36 років, з темними, фанатичними очима. Непомітно на ньому ніяких слідів тяжких переживань, тільки один палець лівої руки надрізаний трохи, мабуть від рани в війні.

— Ви були в совєтському полоні?

— Так, я 25 серпня виїхав із Сталіно.

— Можете мені щось розказати? Я сам з України і дуже цікавлюся всім, що там діється.

— Дуже радо, я всім розкажу всю правду про Совєтський Союз. Тут багато людей говорить неправду, а я побував там 6½ років і зумів полюбити Совєтський Союз і совєтських людей.

Я зацікавився цим чоловіком. Такого я не чув ще від інших німців, що були в СССР. Я не показував ніяк свого становища до большевиків, приязно до нього усміхнувся, дав йому цигарку і почав розмову.

Пан Г. попав у совєтський полон у пристані Новоросійську на Чорному морі в 1943 р. Був у різних таборах для полонених, навіть у Басарабії, поки його не послали на вугільні копальні у Сталіно (Юзівку), на Україні.

Праця в шахтах була на початку для не-шахтярів тяжка. Треба було виконувати норму 6 тон денно. Але скоро всі так „захопилися" працею, що „переконували" норму і здобували втроє більше вугля. Жили в таборі для полонених. На роботу ходили під сторожею. Пізніше нагляд зменшився. Полоненого легко пізнати, навіть коли б в кого не було білої перев'язки на руці „ВП" (военно-пленний).

— Кажуть, що в 1941 р. на Україні був голод. Що ви про це знаєте?

— Може бути, що не було забагато харчів. Ми одначе щодня діставали в таборі їжу. Цивільне населення мусіло дбати про їжу само, за нас дбала влада. Діставали полонені в день: 17 грамів жиру, 17 грамів цукру, 1 кг. хліба. Вранці давали їм юшку, на обід — юшку і кашу, ввечері каву.

Від 1946 р. полонені мали ті самі права щодо заробітної платні, як і цивільне населення. Перевиконуючи норми, можна було за 10 день заробити 300 рублів. Відраховували, правда, дещо на утримання табору. Купити за ці гроші можна було в не-таборовій кантині все: кіло хліба 3.20 рублів, м'ясо приблизно 30 рублів кг., масло 68 руб. кг., олія 29 рубл. ½-літрова пляшка, маргарина 32 руб. кг.; добра матерія на одяг: 1 метр 400 руб., черевики 35 руб., сорочку купити можна вже за 70 рублів.

Бачу, що мій полонений не дуже любить мої запити. Більше йому подобається говорити самому, і то щось неначе вивчене на пам'ять.

— Що з німецькими полоненими старшинами?

— Працюють і живуть таксамо як і інші. В СССР усі рівні. Тільки дістають вони подвійну старшинську пайку харчів: 35 гр. жиру, 35 гр. цукру і т. д. Тільки штабові старшини не мусять працювати. Вони дістають 40 рублів місячно. Ми часто скликали мітінги, щоб їх примусити до праці. Жалілися совєтській владі. Вона нам — рядовикам — співчувала, але була відповідь, що такий закон, і не можна нічого зробити. А ви знаєте, що таке закон в СССР? Це для всіх без винятку. Я, знаєте, був два рази в Москві на курсах, знаю совєтську конституцію.

Г. закінчив два шости-місячні курси. Курси називаються „антифашистівські". Що тижня складають там іспити і при кінці є іспит з усіх предметів. На курсах бере участь по 800 чоловік. Дістають старшинську пайку. Вивчають Маркса, Енгельса, Леніна, Сталіна. Вивчають історію СССР.

— Я там побачив, як люди жили за царів і як вони живуть тепер. Побачив величезний поступ. Після закінчення курсів я був активістом.

— Що роблять активісти?

— Активісти що-тижня дають реферати, щодня збирають круг людей і говорять з ними про всі досягнення Совєтського Союзу. Це є передові люди в кожному таборі для полонених.

Довідався я, що активісти цензурують листи своїх товаришів, які вони посилають чи одержують. Від 1946 р. можна було писати додому.

— Це неправда, що тут розказують деякі полонені, ніби не можна було писати. Не було ніяких „таборів мовчання". Ми, активісти, часто тих ледарів примушували писати додому. Вони через лінивство не хотіли писати, а тепер розказують брехні про СССР. Я сам їх підганяв. Такі самі відносини, як у нашому таборі, по цілому СССР. Бо ж знаєте, що закон там для всіх, без винятку...

— Чи трудно попасти на „антифашистівські курси"?

— Ні, можна зголоситися. Декого з надійних і активних посилає влада. Саме тепер відбувається курс в Ризі. Курси бувають і коротші по менших містах. Вчать німецькі вчителі. Іспити складають в присутності совєтських політкомісарів.

Довідався я що активісти дбали також про те щоб їхні товариші виконували норми при праці.

— Знаєте, ліниві люди є скрізь. У нас їх було багато. Але ми їх навчили працювати. У вільний день, коли інші відпочивали, ми їм давали роботу в таборі: мили вони підлоги, замітали подвір'я, чистили, прибирали. Такі з них робітники вийшли, що виконували норми краще за других.

Мені пригадалося, що недавно тут в Німеччині відбувся процес проти одного „активіста", що в полоні довів до смерти кількох своїх товаришів. Зізнавали свідки, що були з ним разом в неволі. Засудили його на довголітню тюрму. Але я не хотів цього згадувати своєму „активістові".

— Культурне життя в таборах процвітає. Часто приїздять всякі політруки з рефератами. Є читальні. Можна там читати Маркса, Енґельса, Леніна, Сталіна. Є навіть Ґете і Шіллер. Приходять часописи з совєтської зони Німеччини. Після роботи можна сидіти в читальні, читати, писати, малювати. Ніхто не перешкоджає. Навіть радіо можна слухати. Для табору є своя централя що робить передачі. Навіть свою орхестру зорганізували полонені й дають деколи концерти.

Як доказ повної свободи в СССР „активіст" навів, що ніхто нічого поганого в тім не бачить, як полонений піде собі на прохід з дівчиною. Мусить тільки про це заявити, що йде, і мусить вернутися до 5 години ранку, бо тоді треба йти на роботу. Навіть інтерновані німецькі дівчата до них приїздили...

— Там, знаєте, повна свобода..., і він цмокнув губами.

— Правда, СС-ам трохи гірше. Їх строгіше стережуть і не випускають із полону. Але вони це заслужили. Деколи і їх випускають, коли хто добре перевиконує норми і дістане спеціяльний дозвіл від міністерства.

Випускають на волю без усякої системи. Прийде приказ у табор — випустити певне число полонених. Управа підбере їх із списку, звичайно по порядку. Викликають їх аж на три лікарські комісії. Оглядають дуже точно. Не дивляться одначе на здоровельний стан. Шукають під руками витатуованих значків, що їх мали німецькі СС-и. Як хто має на тому місці шрам, підозрівають, що полонений знищив знак і не пускають.

Мого „активіста" після таких оглядин спакували 25-го серпня ц. р. на поїзд і везли 5 день до Берестя. Там великий переходовий табор. Переглядали в кожного речі, проколювали валізи, щоб там випадково не було подвійного дна. Опісля повезли у Франкфурт над Одрою, на німецько-польській границі. Там дають добре їсти, видають чисту білизну і випускають на волю. Полонені з совєтської зони можуть зразу їхати додому, полонених з американської зони везуть транспортом у Мошендорф, американський переходовий табор.

(Докінчення на стор. 4-тій)

П. ШАНДРУК, Ген. Штабу Генерал-Пор.

МІЛІТАРНИЙ ПОТЕНЦІЯЛ УКРАЇНИ

5)

Транспорт летунський має своє значення, бо може бути достарчений ззовні, але при умові захоплення на час вже розбудованих летовищ.

Водно-транспортною артерією може бути лише Дніпро. Використання його течії є можливе лише на відтинках від Запорожжа вниз і вгору, бо належить рахуватися з тим, що регулюючі споруди Дніпрельстану у відповідний момент буде знищено.

Стан всіх родів транспорту, збереження для визвольної боротьби всіх його технічних конструкцій ставлять на порядок дня проблему організованої саботажової акції в Україні у відповідний момент. То є проблема специфічного значення, без участі в якій населення боротьба за визволення України в умовинах „великої" та „малої" війни буде в певній мірі утруднена.

Транспорт у випадку опанування України стане складовою проблемою відповідної організації запілля. Адміністративне опанування України в формі організації запілля (комунікації, транспорт і т.д.), в тягу боротьби в большевицьких умовинах при сучаснім стані мілітарної техніки є завдання велекого значення і може бути полагоджене виключно в дорозі **політичної доцільности, яка єдино може обумовити участь в боротьбі проти московського окупанта української національної збройної сили.** Особливо є важливим опанування запілля підчас війни для організації боротьби проти большевицької діяльності, для організації оборони протилетунської, оборони проти війни біологічної та проти війни газової (оборони протихемічної). Виключна можливість перепровадження тих завдань українською національною збройною силою становить великої сили позицію в мілітарнім потенціялі України, таку позицію, без узглядлення якої збройну акцію принаймні було б перетягнено.

VIII. Організація збройної сили є одним з найважливіших факторів мілітарного потенціялу України, щоб з одного боку могла вона відповісти завданням визвольної боротьби, з другого — бути здатною до оборони здобутої державности. Без узглядлення в рівній мірі обох тих постулятів, що походять з політичних аспірацій українського народу і мають свою генезу в його історичній минувшині, сама збройна сила і форми її організації будуть зусиллям конюнктуральним і тому при очевидних величезних людських жертвах малощо — цільним.

Організація збройної сили спірається на ріжних факторах, що походять: з політичних потреб держави (народу) психіки народу, історичної традиції, комплексу реальних можливостей і т.д. Політичні потреби України ясно окреслені прагненням українського народу створити власну державу. Психіку його у віднесенні до його духових та фізичних вартостей для виконання політичної цілі належить розглядати в площині індивідуальних та збірних властивостей. Щодо індивідуальних властивостей, для мілітарних цілей важливих, то належить ствердити, що елементи додатні, саме: здоровий розум, віра і довіря, добра воля, карність, ініціятивність, товариськість, здатність до аперцепції і т.д. — вони переважають над властивими кожній людині елементами некорисними. Призвичаєний до конечності в найтяжчих умовинах сам шукати виходу з ріжних ситуацій (атавізм), українець як вояк заховує завжди свою громадську рису - індивідуалізм. При відповіднім використанні та накеруванні цієї риси, вона може бути цілком корисною, але це обумовлюється відповідним підходом до психіки українця-вояка з боку його начальників у системі виховання та вишколення. Доцільним, в умовинах підготовки до нових сучасних форм збройного змагання, а особливо на майбутнє і конечним є вияснення українському воякові в кожнім данім випадку його завдання.

Для уяскравлення значення цієї психічної властивости українського вояка належить його порівняти з вояком інших народів, напр. німецьким, для якого вистачає наказ і який намагається уникати праці у випадках бойового відосіблення. Індивідуальні властивості українця командира, особливо на вищому щаблі, є наскрізь позитивні. Він перш за все в своїх підвладних бачить рівних собі людей, співгромадян, усвідомлених громадян і вояків, що через їх зусилля він має осягнути ціль. Він вміє з себе дати їм зразок жертвенності в ділі боротьби за ідею, вміє своїм прикладом натхнути їх до чину, вміє спостерегти і відповідно використати індивідуальні властивості своїх підвладних, через те створити атмосферу взаємного довіря і здобути собі авторитет. Для того є конечним посідати знання і характер і це є властиве українцеві-начальникові.

М. Дурделла.

МАРА КОМУНІЗМУ

ОСНОВНИК І Б. РЕДАКТОР КОМУНІСТИЧНИХ У. Щ. ВІСТЕЙ ПРО КОМУНІЗМ

ЧАСТИНА ДРУГА.

1)

ЯК І ЯКИМИ ЗАСОБАМИ БОРОТИСЬ ПРОТИ КОМУНІЗМУ

Від Редакції: Починаємо друкувати другу частину „Мари Комунізму". Автор цеї праці — це колишній відомий в Америці діяльний комуніст, головно в рр. 1920—1925. Він був основником і редактором комуністичної газети в українській мові, Українських Щоденних Вістей. Перейнятий комуністичними ідеями, він в 1926 році виїхав до Галичини і там продовжував свою комуністичну роботу у відомому Сель-Робі, з якого опісля „центр" „вичистив" його за „націоналістичні ухили". Його пізніша доля — це вже доля кожного українця: арешти, засуди та переслідування, зразу з боку польських, а опісля большевицьких окупантів. Початково він справді вірив в комунізм, але ціле безглуздя, дурман та злочинність тої „ідеї" він швидко пізнав, як тільки зустрівся з нею безпосередньо на практиці. Його думка під цим оглядом остаточно оформилася під впливом масових розстрілів та страшного голоду, організованих большевицьким окупантом в Україні. В році 1939 він видав „Трагедію Радянського Союзу", де опрокидує комунізм з точки зору західно-европейської та американської демократії. Його праця про комунізм, яку продовжуємо друкувати, заслуговує на окрему увагу. Перша частина цеї праці і під цим заголовком була надрукована в „Свободі", в чч. 282—291 з 1948 року.

1. Трудноці в розв'язці питання.

Після аналізи явища комунізму ми ствердили, що це дуже поважна хвороба нашого віку. Вона проявляється в тому, що частина суспільства, назагал на нижчому ступені інтелектуального розвитку, попадає в психічний розлад, тратить здібність оцінювати речі реально та бачити дійсність у її властивому світлі, починає глядіти на себе, як на найкращу, найрозумнішу, найсвідомішу частину суспільства, якій судилася „місія" перебудувати „гнилий" світ.

Ця психічна хвороба манії великости, на яку від початку світу хворували всякі малі й великі диктатори, росте і скріплюється тим більше, що нижче падає характер людини. Найбільші злочинці, цебто найбільш розкладені характери, як в минулому так і в теперішньому, були рівночасно найбільшими мегаломанами, що вважали себе за „великих", за вищих понад усе, понад усякі закони Божі і людські, за таких, що їх не обов'язує мораль простого чоловіка і вони можуть робити все, що їм їхня хвороблива уява, хворобливі пристрасті підкажуть.

Мегаломан-злочинець стоїть понад усякі закони моральні і державні, йому вільно користуватись всякими засобами: брехнею, обманом, шантажем, очорнюванням, фальшивим доносом і обвинуваченням, тортурами, мордом, щоб осягнути свою ціль.

Це, що здорова частина суспільства називає звичайним бандитизмом, генґстерством, у цього злочинця маняка-диктатора називається героїзмом.

Це, що людство у тисячоліттях свого поступу вперед відкинуло і поборює як залишки варварства і дикунства, комуністичні диктатори відновили і освятили як головні стовпи свого панування.

Як усяка інша хвороба, так і ця хвороба поновного здичіння жирує на деяких слабих, „нечистих" місцях у суспільному організмі. Ці слабі й нечисті місця з вогнищами, де звироднілі залози витворюють хворобливий продукт.

Залишення значної частини суспільства поза процесом поступу, невтягнення її духово і матеріяльно в ряди співучасників благ теперішности та змагунів за краще майбутнє, викликує у неї незадоволення, витворює і підсилює нервовість, підносить температуру, послаблює силу відпорности проти всяких хворобливих бацилів.

Питання стоїть перед нами: як і якими засобами поборювати бацилі комуністичної диктатури, що грозять розкладом і знищенням суспільного організму? Не легко дати на це відповідь задовільну для всіх.

Під час коли аналіза явища комуністичної диктатури та грунту, на якому це явище жирує, мабуть не знайде значних або й ніяких застережень по стороні ворогів цеї диктатури, то питання, як з нею боротись, уже викликує різні відповіді.

Розберемо спершу ті пропозиції, які, на мою думку, не ослаблюють і ліквідують комунізм, а, навпаки, скріплюють.

2. „З большевиками по-большевицьки".

Треба відрізнити два моменти у боротьбі проти комунізму: 1. Збройна боротьба. 2. Боротьба проти комуністичного руху перед та після збройної боротьби.

Щодо першого, то тут справа ясна: як ти його не повалиш, то він тебе повалить; куля проти кулі, бомба проти бомби. Коли комунізм революційним збройним виступом чи военним фронтом атакує, то відповідь на це тільки одна: зброя.

Внутрі країн комуністичної диктатури йде безупинна боротьба проти комунізму. Це окремий розділ боротьби проти комунізму перед збройним зударом.

Різниці в поглядах на методи боротьби проти комунізму викликує другий момент цеї боротьби, а саме, боротьба проти комуністичного руху перед і після збройного зудару. Приклад: у різних країнах іде спір, чи дозволити компартіям існувати і діяти легально, чи поставити їх поза законом і так загнати в підпілля.

Клич „з большевиками по-большевицьки" пропонує поборювати комунізм його власними методами, його власною зброєю.

Пригляньмося ближче цьому кличеві, щоб побачити чи є він справді так слушний, як видається на перший погляд. Що значить „по-большевицьки"? Відповідь тільки одна: по большевицьки значить терором. А скаля терору така: брехня, обман, ламання обіцянок, умов, ребер, костей, голов; це примусова невільнича праця в концтаборах, тюрма як основна школа виховання, заслання як запобіжний лік для тих, що можуть стати ворогами „народу", далі — опришківська інституція енкаведе, якої закон — це сваволя; карикатурні суди, що переслухують терором поломаних і застриками обезволених обвинувачених та видають присуди, продиктовані їм енкаведистською партійною клікою; найбільш улюблений і вживаний засіб — куля в потилицю, як основне і цілковите „вилікування".

Ці й інші подібні речі значить „по большевицьки".

Були вже такі, що цих метод позичали від большевиків (Гітлер), були такі й раніше, що їх уживали. Завжди вони викликували огиду та відразу зі сторони цивілізованого світу.

Скаже може хтось, що йдеться не про згадані методи боротьби, а тільки про ту енергію, завзятість, упертість, якими відзначаються большевики і які нам треба б перебрати в боротьбі з ними, а не бути м'якими, „ледве теплими". Виходило б, що йдеться про форму, а не про зміст клича „по большевицьки"; йдеться про горщок, а не про те, що в горшку вариться.

(Дальше буде).

ВІДОЗВА

ОБ'ЄДНАННЯ Б. ВОЯКІВ УКРАЇНЦІВ В АМЕРИЦІ.

Однозгідною волею колишніх вояків українців, які перебувають тепер в Злучених Державах Америки, створено „Об'єднання б. Вояків Українців в Америці". Загальними Установчими Зборами, що відбулися в Ню Йорку дня 9-го жовтня ц.р., прийнято статут та обрано Головну Управу.

Завданням нової організації є об'єднати в змаганні до визволення України всіх колишніх вояків українських армій та українських військових формацій, які живуть в Злучених Державах та без огляду на їх політичні переконання — за виїмком комуністів — на їх віровизнання та на їхне колишнє членство в українських ветеранських організаціях, як: Братство УСС, Стрілецька Громада, Союз Українських Ветеранів, Об'єднання Українських Комбатантів та інші.

Приступаючи до праці, Головна Управа закликає всіх колишніх вояків українців на терені Злучених Держав вступати в ряди свого Об'єднання та створювати його відділи на місцях.

Ми, колишні українські вояки, що своїми грудьми захищали інтересів свого українського народу та своєю кров'ю здобували йому волю, повинні насамперед вичути і зрозуміти історичну рішальність нашої доби. Опинившись, завдяки ласкавій долі, на цій вільній американській землі, ми перебрали на себе тим більший обов'язок на волі подбати про тих, що в неволі. Високі ідеали волі і народоправ'я, які ми кров'ю вписали на українських прапорах, є дійсністю в цій країні. Вони не тільки дають нам право, але й зобов'язують докласти всіх зусиль, щоби вони такою самою реальною дійсністю стали теж в нашій скривавленій боротьбою за них Україні та в цілому світі. Наша зорганізованість та наша єдність допоможе нам успішніше працювати і змагати до тої великої мети і стане прикладом для інших.

У нашому змаганні, нашим черговим обов'язком є пам'ятати про тих наших товаришів зброї, які своє життя або своє здоров'я віддали в боротьбі за Україну. Сьогодні вже не тільки в Европі, але й в цій та інших країнах живуть безпомічні багато вдів і сиріт по українських вояках та багато інвалідів, неспроможних здобути собі найконечніші засоби на прожиток. Нашим обов'язком, освяченим спільно пролитою кров'ю за спільні ідеали, є допомогти їм всіми нашими силами і засобами. Теж цей обов'язок ми зможемо виконати з більшим успіхом зорганізовані і об'єднані.

Тому: ставайте в ряди Об'єднання! Хай не буде в цій країні ніодного колишнього вояка українця, який не належав би до своєї організації! В кожній місцевості, де знайдеться бодай п'ятьох б. вояків, організуйте відділи Об'єднання! Хоч в цивільних одягах та далеко від Батьківщини, творімо авангард в змаганні до волі, як колись творили перші лінії на фронті збройної боротьби за неї!

За інформаціями звертатися до організаційного референта по адресі:

M. RYBACHUK, 273 E. 3rd St., New York City.

ГОЛОВНА УПРАВА:

Д. Галичин — голова; **С. Євремов і К. Реутів** — заст. голови; **д-р В. Калина** — секретар; **Й. Вишневецький** — касієр; **М. Рибачук** — орг. реф. Господарський, суспільний і культ.-освітний референти: **І. Поритко, Д. Бакум і М. Діденко;** їх заступники: **Ф. Федоренко, Д. Дмитренко.** Контр. комісія: **ген. О. Загродський, К. Лисюк, М. Ліщинський, Г. Зарицький** і **д-р Т. Олесіюк.** Голов. Суд: **ген. П. Шандрук, д-р О. Котик, д-р С. Ріпецький, д-р І. Карапінка** і **І. Дубинець.**

ЗАПОВІДАЮТЬ ЗАКІНЧЕННЯ ВОЄННИХ ВІДШКОДУВАНЬ ДЛЯ СОВЄТІВ ЗІ ЗАХОДУ.

Брюсель, 10 листопада. — Міжсоюзна Агенція Воєнних Відшкодовань заповідає, що у висліді конференції західних міністрів у Парижі буде припинена цілком дальша висилка воєнних відшкодовань зі Західної Німеччини до Совєтів. Це рішення було б у зв'язку з невиконнанням Совєтами своїх зобов'язань, як теж відсутність будь-якої контролі що й скільки Совєти сами забрали титулом воєнної добичі з територій під їхньою контролею.

УКРАЇНСЬКІ ЛІКАРІ ОРГАНІЗУЮТЬСЯ.

Дня 16-го жовтня ц. р., з ініціятиви д-ра Романа Осінчука, відбулися у Ню Йорку в його ординації, під головуванням д-ра Т. Олесіюка, сходини українських лікарів, на які прибуло 25 осіб.

У вступному слові ініціятор сходин поінформував що до Америки прибуло на цей день понад 90 українських лікарів з Европи, з якими він був у постійному контакті до їх приїзду сюди і тримає цей контакт дотепер. Така велика кількість лікарів, більшости зовсім необізнаних з умовами нового життя насуває думку про необхідність утворення української професійної лікарської організації. Першою ціллю нової організації була б взаємодопомогова акція для підшукання відповідної праці новоприбулим, для товариських порад у справах нострифікації дипломів та для улегшення їм можливости вжитися в американський грунт. Іншими цілями організації було б пожвавлення професійно-наукової діяльности, яка виявилася б у випусканні неперіодичних медичних збірників та чисто громадська праця для скоординованої участи членів організації в громадсько-політичному житті американських українців.

По жвавому обміні думок довкола цих справ сходини одноголосно постановили утворити організаційне бюро з п'яти членів, яке має перевести реєстрацію всіх українців-лікарів в Америці (як новоприбулих, так і тут народжених) та в якнайкоротшому часі підготовити загально-український лікарський з'їзд.

В склад організаційного бюра обрано: д-ра Л. Воєвідку, д-ра Воробця, д-ра Т. Олесіюка, д-ра Р. Осінчука та д-ра А. Сиротенка.

Присутній.

ЖЕРТВИ НА ПРАЦЮ УКРАЇНСЬКОГО КОНГРЕСОВОГО КОМІТЕТУ

На цілі Конгресового Комітету жертвували:

Шікаго, Ілл.: Зі свята 55-літнього ювилею, що було влаштоване старанням відділів У. Н. Союзу, 25-го вересня ц. р. $229.79.

Ню Йорк, Н. Й.: М. Бурава $5.

Джерзі Сити, Н. Дж.: Н. Н. $5.

Читайте українські книжки та часописи, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила.

НА ПРЕСОВИЙ ФОНД „СВОБОДИ"

Пожертви, надіслані на цю ціль, як теж добровільну доплату до передплати „Свободи", потверджуємо з подякою проголошенням в цій рубриці.

Ліста: ч. 23.

Відділ:	Жертва:
М. В., Chicago	$ 8.00
Олексій Спяк	3.00
Стефан Голонатий	3.00
Мухній Петро	3.00
Озар Іван	2.00
Михайло Новосад	2.00
Д-р Микола Кушніренко	2.00
Теодор Габрин	2.00
Михайло Гарванко	2.00
Степан Касіян	2.00
Наконечний Олекса	2.00
Богдан Літинський	2.00
Мушкевич Омелян	2.00
Андрій Гнатченко	1.00
Микола Криворук	1.00
Петро Тесленко	1.00
Іван Стусик	1.00
Леонтій Біронт	1.00
Лев Казієвич	1.00
Чабан Михайло	1.00
Дацко Осип	1.00
8 Петро Русинко	2.00
13 Василь Футулуйчук	3.00
14 Д-р Володимир Пасічняк	2.00
20 Шалапай Д.	5.00
20 Іван Беднарський	3.00
20 Данило Рубаха	2.00
39 Микола Ґоджак	2.00
42 Евген Саґаш	2.00
50 Онуфрей Зазуля	2.00
52 Семен Вавришин	2.00
61 Антін і Марія Рилик	2.00
66 Nellie Dyczko	2.00
67 Іван Патуляк	2.00
72 Антін Федик і Іван Белен	6.00
73 Стефан Сорочка	2.00
94 Мулярчик Іван	5.00
102 Діонізій Давидович	2.00
105 Василь Белюх	2.00
106 Прокіп Ґошлюх	2.00
106 Василь Стасюк	2.00
106 Іван Рібий	2.00
118 Сарахман Михайло	2.00
118 Мацак Михайло	1.00
126 Іван Пиндлишак	2.00
127 Ілля Вула	3.00
127 Володимир Чубатий	2.00
130 Маріян Мостовик	2.00
147 Григорій Біленький	2.00
152 Блажей Мельник	4.00
163 Шиманський Григорій	3.00
167 Гавриляк Стефан	2.00
168 Григорій Бабин	2.00
176 Коцоловський Михайло	2.00
178 Олекса Буцяк	2.00
188 Теодор Харітон	3.00
192 Микита Гос	2.00
206 Андрій Лаба	2.00
206 Михайло Кінаш	2.00
206 Йосиф Кава	2.00
221 Тимко Курко	2.00
221 Іван Татарин	2.00
234 Хитра Михайло	1.00
236 Гиряк Стефан	3.00
240 Богдан Савчинський	2.00
240 Васюк Віктор	1.00
242 Данило Лукиник	2.00
266 Юрко Грицай	2.00
271 Антін Бубняк	2.00
271 Юськів Кость	1.00
293 Гіларій Савощак	1.00
296 М. Земледух	2.00
320 Петро Емха	5.00
320 Дмитро Емха	2.00
325 Іван Завадовський	2.00
325 Теодор Троць	2.00
332 Стефан Григорчук	2.00
348 Дмитро Голубець	2.00
361 Панько Чарнецький	2.00
361 Михайло Козак	2.00
361 Грицько Якимів	1.00
364 Теодор Ґоік	2.00
367 Теодор Кобрин	2.00
367 Титус Коломиєць	2.00
371 Ю. Баранюк	3.00
371 В. Вудник	1.00
375 Петро Іваш	2.00
385 Олекса Козак	2.00
388 Годунька Теодор	1.00
396 Іван Бекіш	1.00
413 Інж. Мирон Осадца	2.00
430 Микола Фещак	3.00
433 Кость Шинькар	3.00

Чи Ви є вже членом Українського Народного Союзу? Якщо ні, то памятайте, що Вам не можливо обійтись без забезпечення, а найкраще і найпевніше забезпечення дасть Вам УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ!

Агенти Москви в Німеччині

(Докінчення зі стор. 2-гої)

— Американські капіталісти хотять там зразу показати виголи капіталістичного життя. Насамперед всіх кличуть їсти. Дають все, яєшню, шинку, ковбасу, сало, каву, какао, чай, шоколяду, різні солодощі. Можна вибирати і їсти. Дають ще й зубну пасту. Потім кожний дістає формуляр. Там всякі питання, де воював, в якій частині, де був в полоні, що робив, чи був у антифашистівській школі. Я написав, що був. Другі боялися, але я не боюся стояти за свою ідею. Я не маю чого скривати...

Потім кожного викликають, випитують, видають папери і пускають. Мене випитували 3 години. Питалися, чи я не можу нарисувати плян тої шахти, де я працював. Я сказав, що не вмію рисувати. Вони подивилися в мій формуляр і сказали: „Ага, ви антифашист, тому не смієте рисувати". — Ні, я справді не вмію, відповів я. Випустили мене на кілька годин пізніше як інших. Тут же в Мошендорфі німецькі партії роздають свої агітаційні брошури. Агітують також за зрадника пролетаріяту Шумахера (провідник соціял-демократів), слугу американських капіталістів.

— З Мошендорфу я поїхав додому. Знаєте, я жалію, що я тут. Як би не діти, то справді не вертався б під панування американських капіталістів. Приїхавши додому, сів я на велосіпед і хотів їхати головною вулицею міста. Не можна тепер там їхати велосіпедом. Сміють їздити тільки автомобілі, а велосіпедисти мусять їздити побічними вулицями. Мені аж серце крається, що ми в своїй Німеччині не можемо робити, що хочемо. Але це все мине. За 10 років СССР опанує цілий світ. Немає сили, що його стримала б. А з цими запроданцями капіталізму — німцями — з цими „краватниками" німецький пролетаріят розправиться. Всі вони повиснуть. Знаєте, не можу дивитися, як німецькі дівчата ходять з цими американськими... В мене дві дочки, одна має 16, друга 17 років. Я їм сказав, що можуть робити що хочуть. Але коли я їх побачу, що промовлять до американців хоч одно слово, то вбю на місці, або дома.

Сиджу тепер дома. Дістаю допомогу 2.70 марки на день. Я зголосив, що я хворий. І як мало платять! Ходжу поміж людьми і розказую правду про СССР. Як що я переконаю щодня хоч 10 чоловік, то вважатиму, що я виконав своє завдання. Ходжу особливо між інтелігенцією. Найважніше, це переконати інтелігентів. Вони вже раз відіграли своєю нестійністю фатальну ролю за часів Гітлера. Як піде з нами інтелігенція, то все буде вигране...

Я глянув на годинник. Засидівся вже довго. Але активіст продовжував.

— Як би це було гарно, коли б Німеччина не порвала союзу з СССР. Ми б тоді могли торгувати без капіталу. Німеччина постачала б всякі медичні прилади, яких СССР так дуже потребує, СССР би давав сирівці. Все робили б на некапіталістичній базі, без грошей.

Я подякував за інформації. Активіст попросив заходити. Він завжди готовий кожному „розказати правду".

— Правду говоритиму, навіть, коли б я мав загинути.

Таких вишколених людей Москва посилає в Німеччину багато. Мій активіст, людина примітивна. Йому не вияснили, що еміґранти з України, це „запроданці капіталізму" і вороги СССР, і він до мене поставився з довірям. Говорить він все вивченими словами. Питання його бентежать і проскакує тоді мимоволі правда. Але приходить із СССР багато спритніших і небезпечніших агентів ,що вміють маскуватися. Вони ведуть свою підривну і агентурну роботу і комуністична пята колона зростає.

Жовтень, 1949. **Г. Д.**

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ.
В КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА"

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

ЛУДЛОВ, МАСС.

Союзові Відділи звеличують працю У. Н. С.

Заходом відділів У. Н. Союзу в Лудлов, Голійок, Емерст, і Савт Дирфілд відсвятковано 55-літній ювілей „Батька Союза". Свято відбулося в церковній галі в Людлові. Великою Службою Божою започатковано цей святочний день, яку відправив о. Д. Кульматицький з прегарною проповіддю про перші організаційні спроби наших піонірів, які завершилися в колосальній організації „Батька Союза". По панахиді зо померших членів У. Н. Союзу присутні пішли на спільний обід влаштований Тов. Преч. Діви Марії. На цьому місці підкреслюю велику працю наших пань-провідниць з цего товариства як: пп. К. Мельник, А. Пукіш, Й. Заячківська, А. Кульбанська та інші. До обіду подавали молоді ялинкині пп.: С. Яців, С. Хрупаник, Н. Столяр, Мґ Джумиґа, М. Куляґа. По обіді слідував концерт,який отворив гром. Хрупалик. Проводив програмою д-р Оренчук, що недавно прибув до нас зо скитальщини. Головним промовцем був д-р Л. Мишуга, що зясував історію і розвиток праці У. Н. С. а теж розвинув актуальні політичні проблеми світу і нашої заокеанської еміґрації. Хор з Гартфорд під управою диригента п. І. Шуплата відспівав ряд народних пісень. Присутні признаючи високомистецьку вартість викликували кількакратно його на сцену.

П. М. Куляґа прегарно вивязався зі своєї ролі в інсценізованій поемі І. Франка „Козак Невмирака". Декляматорок п. М. Джумиґу і шість-літню Р. Оренчук — присутні винагородили рясними оплесками. Діти п. Йосифа Сторожук з Савтвік, Маруся, Славцьо і Влодзьо чудово виконали національні танки.

Мистецьке виконання сцени оформив п. Щурко Михайло.

На свято прислали привіти: конґресмен Фуркала та гол. радний М. Давискиба.

Підчас обіду п. І. Вавришин з Голійок, секретар Ділового Комітету свята, візвав присутних до збірки на потреби З. У. А.Д. К. Збірка принесла $116, які вислано до Филаделфії на акцію ЗУАДК. Крім цього вислано $15 на пресовий фонд „Свободи".

(Дописі про це свято надіслали: секретар Ілля Ваврішин та гром. Павло Хомин. — Ред.)

Жертвували по $5: Хрупалик Д., Коваль В., Клемик С., Янишевський Ґ., Пиріг В., Шевчук Й., Фуйчак Й., Ваврішин І.; по $3: Харко Д., Бутинський; по $2: Процишин І., Ватришин С., Приступа І., Бойко М., Щабан Д., Шабан, Пукіш М., Майснер Ф., д-р Оренчук В., Андрусик, Доскоч Й., Телега, Ковальський Д.; по $1: Матурняк, Довгань Т., Чорна А., Черняк К., Гудима В., Грибик В., Хрупалик Т., Котович Т., Машталіш К., Пукіш М., Бучацький П., Рева М., Вінічак А., Пилипів П., Сорока А., Романюк, Олійник І., Шило І., Милось С., о. Кекіш, Віджембі, Лісевич А., Зварич А., Райтер, Федорів, Босик В., Сторожук, Хома С., Бурко В., Кондаревич, Ференц-Гарасюк, Наноська, Яців, Заячківський, Смага, Джумига, Кульбанський, Гарасюк, Сельський О.

ТОЛІДО, ОГАЙО.

З ювілею на ЗУАДК.

Дня 15 жовтня б. р. відбулась гостина з приводу 25-літнього подружого життя Михайла та Михайлини Чорних яку влаштували їм їхня дочка Ольга та її муж Кароль Ваґон, при помочі приятельок Д. Бласецької та К. Космини.

Гостина відбулась гарно, а ювилейні побажання зложили громадяни М. Блавацький та П. Юркевич. Цей останній попросив приявних гостей зложити пожертви для скитальців. Збірка принесла $67, яку вислано до ЗУАДК у Филаделфії.

Жертвували: М. Чорний $25; по $5: Григорій Рудяк, Флінт, Михайло Космина, Тома Василинюк, Михайло Бласецький, П. Юркевич, Ів. Скотинський, М. Сенчишин; Ю. Лущук $3; а по $2: Н. Стровський і М. Сармаґа.

ПОДЯКА

Отсим складаю найщирішу подяку мойому дорогому учневі Всеч. о. Двораківському, парохові в Ембрідж за поміч в нашому переселенні та за всі старання в нашій справі. Хай Бог благословить його цінну суспільно-громадянську працю для добра укр. народу.

Композитор,
проф. Василь Безкоровайний
з Родиною.

ПОДЯКА

Отсим складаю найщирішу подяку Вп. Панству Строкам в Ембридж за вислання нам ашурансів та за довгу опіку і гостину в їх домі. Хай Всевишній сторицею заплатить їм за їх шляхетні і гідні наслідування вчинки.

Рівнож дякуємо Вп. п. Бойкам, Мандзякам, Гірнякам і Клеско в Лакавані за поміч у влаштуванні нашого життя в нових обставинах.

Композитор,
проф. Василь Безкоровайний
з Родиною.

ПОДЯКА,

Яку складаємо за звеличання похорону бл. п. ПЕТРА МАЦЮРАКА, який відбувся 22-го жовтня 1949 р. В першій мірі щиро сердечно дякуємо Всеч. о. парохові Романові Ганасові за щире піклування в часі недуги та за відправлення похоронних обрядів над домовиною покійного. Рівнож дякуємо Всеч. о. Я. Харині за відправлення вечірної панахиди. — Дякуємо Сестрам "Mercy Hospital" в Балтімор за дбайливу опіку в шпиталі, всім лікарям, котрі віддали все, що було тільки можливе для рятування життя. Особливо дякуємо за співучасть на похороні Сестрам "Mercy Hospital" та пані Шавбекер за великі несподіванки, які вони зробили в нашім домі по похороні. Дякуємо дуже Панству С. М. Ігнашам, які від самого початку недуги мойого мужа посвятилися для нас, показали своє направду християнське серце. Пані Ігнаш цілий час піддержувала Покійного на дусі, а також і нас кріпила морально. Дякуємо С. І. Тригубенкам, які саме в добрий час прибули до нас. Вони рівнож віддали багато посвяти не тільки для мойого мужа, але і для нашого цілого родинного огнища. Пані С. Тригубенко щиро займалася дітьми,та ще до сьогодні має нагляд над ними. Дякуємо сотникові І. Тригубенкові за останнє слово над могилою, а також проф. Оришкевичеві. Дякуємо всім громадянам Curtis Bay і Baltimore за участь в похороні, за цвіти, за авта та всім, хто в який небудь спосіб причинився до звеличання похорону бл. п. покійного Петра Мацюрака. Хай Вам всім Всевишній нагородить довгим та щасливим життям.

Дружина ІВАННА,
доньки ОКСАНА І РОМАНА.

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ

Секретар, Вал Дор, Кве. — Одержали, буде поміщене. На пресовий фонд просимо прислати прямо до „Свободи". Це є окремий рахунок. Фотографія бліда і не надається до використання в газеті. До того ціна за „кат" такої величини як фотографія виносила б $8.

М. Я., Гвайстон, Н. Й. — Того роду подяка є платним оголошенням. Краще посилати збірки прямо до Филаделфії, ніж до нас, бо це подвійна робота і подвійна поштова оплата.

Філія СУВ, Дітройт, Миш. — Резолюції, спрямовані до Четвертого Конґресу Американських Українців, прийшли по Конґресі. Їх віддамо секретарям Конґресу до опублікування разом з іншими привітами, зверненими до Конґресу.

І. М., Балтімор, Мд. — Подяки належать до адміністрації. Їх приймається як платні оголошення.

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

Дня 1. листопада 1949 р. помер у 63. році життя

ІВАН ВІЛЮШ,

член Тов. Сокіл, від. 218 У. Н. Союзу, в Кемпбел, О.

Покійний походив зо села Сухучизна, пов. Мостиська, Галичина. Полишив у смутку жену Катерину, 4 сини: Сташка, Франка, Йосифа і Івана мол., дві дочки та внуки.

Похорон відбувся 4. листопада з дому жалоби до римо-катол. костела і на цвинтар Кальварію. — В. И. П.!

М. Стахура

Дня 22. жовтня 1949 р. померла трагічною смертю в 51. році життя

РОЗАЛІЯ СКАЛЕЦЬКА

членкиця від. 374 У. Н. Союзу в Бостоні, Масс.

Покійна полишила в смутку мужа, дві дочки і одного внука.

Похорон відбувся 25. жовтня з укр. катол. церкви на цвинтар св. Михайла. — В. Ій П.!

М. Кисіль, секр.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ШІКАГО, ІЛЛ. — Місячні збори Бр. св. Стефана, від. 221, відбудуться в неділю, 13. листопада, в год. 12. вполудне, в Домі Від. УНС, 845 N. Western Ave. Просимо всіх членів і членкиць прийти на збори, бо є важні справи до обговорення і вирішення. — Ф. Васильовський, предс.; Д. Максимюк, кас.; Т. Шпікула, секр.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Подаємо до відома членам Тов. Мир, від. 324, що місячні збори відбудуться в суботу, 12. листопада, в год. 8. ввечір, в укр гали, 800 N. 23rd St. Просимо всіх членів прийти на означений час, бо є важні справи до рішення. Довгуючі члени обовязково повинні прийти і вирівняти свої залеглости. — За уряд: Г. Григорчук, предс.; П. Максимович, кас.; Г. Вучко, секр.

КЛІВЛЕНД, О. — Місячні збори Бр. св. Петра й Павла, від. 102, відбудуться в неділю, 13. листопада, зараз по другій Сл. Божій, в гали церковній, 2280 W. 7th St. — За уряд: П. Декан, предс.; В. Жук, кас.; Н. Бобечко, секр.

ПОШУКУВАННЯ

Пошукую тітку **МАРІЮ ГЕВХ** зі села поточани, повіт Бережани, котра виїхала перед чотирнадцятим роком до Америки й жила на фармі коло Дітройту до тридцят девятого року. Пошукує її сестри син **АНДРІЙ МЕДИНСЬКИЙ.** Хто знає про неї, або вона сама, прошу повідомити мене:

ANDREW MEDYNSKI,
R. R. 4, Scotland, Ont., Canada

ДЕМЯНІВ ЮРКО зі села Хмелівка, пошукує тету, яка з родиною перед війною виїхала до Ню Йорку: **ЕВДОКІЯ ЛЕЦИН,** Михайло, Паранька, Марія, Федір, Юрій Лецини, зі села Росільна, повіт Надвірна. Хто знає про них, або вони самі, писати до: JURKO DEMIANIW, 2 Washington St., Brantford, Ont., Canada.

СМОРЖАНЮК АНДРІЙ з Хлібачина лісного п. Коломия, пошукує п. **МИХАЙЛА ГОЛЕМБЕН** зі Слобідки лісної п. Коломия, Галичина, і його дружину п. **ГОЛЕМБЕН,** роджена **САЧКО,** донька Андрія Сачко з Хлібичина лісного. Перед війною і правдоподібно тепер живуть у Ню Йорку. Хто про них знає, або вони самі, хай пишуть:

A. SMORZANIUK,
Queen Anne, Maryland.

Дня 7. листопада 1949 р., в год. 8-мій рано помер прибувший недавно зі скитальщини, заслужений громадянин

СЕМЕН ПРИДИВА,

уроджений дня 13. лютого в Дубю, пов. Броди, Західна Україна.

Покійний був старшиною Ук. С. С., визначним кооператором, членом Тов. Просвіти та діяльним громадянином в Рідним Краю і на скитальщині.

Погріб відбудеться дня 11. листопада 1949, в год. 8-мій рано, з церкви св. Миколая при 24. вул. в Филаделфії, на який просить всі кревних, свояків і знайомих

Горем прибита РОДИНА.

ТАРЗАН, ч. 2216. Тікар местником.

Коли Тікар перескочив до нападу, Тарзан пробував його стримати.

Одначе оба льви вже були в смертельних обіймах.

Не зважаючи на рану, Тікар не мав труднощів з Мімбою і покінчив з ним швидко.

Відвернувшися від поконаного ворога, Тікар пустився до Чедвика, думаючи, що це другий ворог.